

Троц І. В.

*доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: IrynaTV@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0001-9608-0591*

Примак А. А.

*студентка групи ФІН-20 кафедри,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: prymakaa@krok.edu.ua*

Актуальність дослідження. У сьогоднішні непрості воєнні часи економічний фронт надзвичайно важливий для суспільства. Без економічної активності неможливе повноцінне функціонування держави в умовах воєнного стану. Отже, постає питання створення та функціонування підприємств в умовах воєнного стану. Саме з метою стабілізації функціонування підприємств держава почала активно запроваджувати комплексні зміни до законодавства та державних програм, спрямованих на підтримку української економіки. Також, розвиток економіки є дуже важливим задля відновлення пошкодженої інфраструктури.

Об'єктом дослідження є процес оформлення та реєстрації підприємства, його робота в умовах воєнного стану.

Предметом дослідження є алгоритм створення та функціонування підприємств в умовах воєнного стану.

Метою дослідження є аналіз існуючих правил оформлення реєстрації підприємств та дослідження спрощених вимог в умовах воєнного стану.

Виклад основного матеріалу. Підприємці та бізнес, здатні стабільно працювати в умовах війни, це справжній хребет української економіки. Налагодження роботи національного бізнесу є запорукою того, що державний бюджет буде наповнюватися, а населення зберігатиме платоспроможність. Активізація бізнес-діяльності-ключовий фактор посилення економічної стійкості держави, а отже, і її здатності ефективно протистояти агресору [4].

Із підвищенням національної свідомості українців за умов війни почав розвиватися малий бізнес, а конкретно молодь почала створювати нові концепції ідей розвитку української культури, а отже осучаснених традиційних товарів та збільшувати асортимент товарів та послуг, поширюючи своє та допомагаючи бойкотувати товари виробників країни агресора та виробників, що продовжують з нею співпрацю.

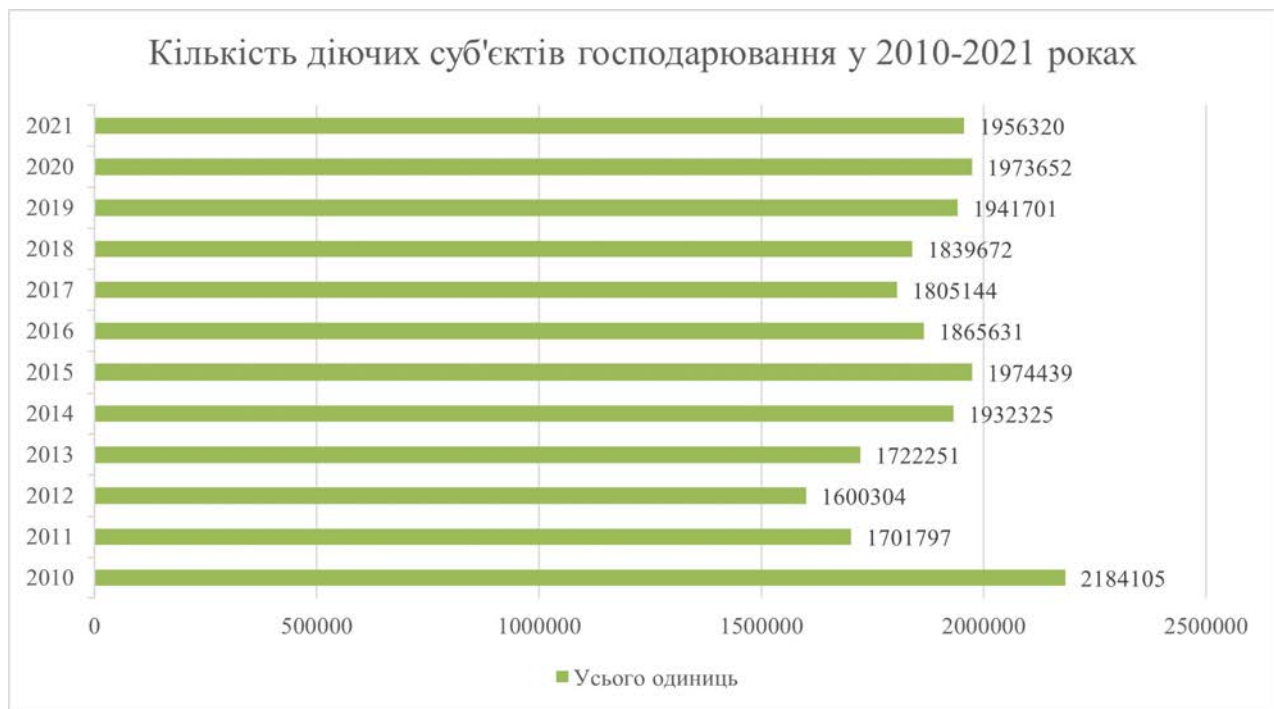

Рис. 1 Кількість діючих суб'єктів господарювання [1]

Виходячи з статистики показаної на рисунку 1, ми бачимо що кількість діючих суб'єктів господарювання з роками переважно зменшувалася.

Отже, підтримуючи стійкість лише на передовій неможливо виграти війну та залишити «живим» механізм функціонування економіки та самої держави. Згідно з цим, було досліджено, що реєстрація юридичних осіб в умовах воєнного стану була спрощена.

Постановою №314 від 18 березня 2022 року Кабмін запровадив декларативний принцип набуття права на провадження господарської діяльності без необхідності отримання документів дозвільного характеру, ліцензій тощо.

Тобто у період воєнного стану перед початком діяльності підприємцю необхідно подати декларацію встановленої форми до Міністерства економіки, а у випадках здійснення охоронної діяльності-до Міністерства внутрішніх справ.

В умовах воєнного стану з огляду на необхідність забезпечення достовірності відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, Міністерством юстиції реалізовано можливість проведення найбільш нагальних реєстраційних дій [2].

Також Кабінетом Міністрів України з метою врегулювання проблемних питань у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб підприємців та громадських формувань, державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень в умовах воєнного стану прийнято постанову від 06 березня 2022 року № 209 «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану» (зі змінами) (далі-Постанова № 209) [5].

Ще були виявлені заходи, що вживаються у разі неможливості функціонування підприємства або його частини:

Оголошення простою:

- оформлюється наказом;

- оплачується не менше 2/3 окладу;
- за згодою працівника може бути переведено на іншу роботу на тому ж підприємстві або на іншому. Строк переведення до місяця.

Призупинення дії трудового договору:

- застосовується у разі абсолютної неможливості надання роботодавцем і виконання працівником відповідної роботи;
- ініціатором можуть виступати обидві сторони;
- рекомендується повідомляти письмово або електронною поштою;
- відшкодування заробітної плати покладається на російську федерацію (механізм стягнення нині відсутній).

Нормативно-правове регулювання:

- Кодекс законів про працю України.
- Закон України “Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану”[3].

На разі функціонуючі підприємства стикаються не тільки з економічними проблемами, а й з проблемами політичного характеру, які перешкоджають подальшому плануванню та стабільній роботі підприємств.

Підприємства проводять жорсткий аудит та перерозподіл грошового обігу на потреби підприємства за умов відсутності стабільного функціонування підприємства та в умовах неможливого довгострокового прогнозування прибутку за обставин нестабільної ситуації в країні.

Створення та функціонування підприємств в умовах воєнного стану є складною проблемою сучасності. Отже, економіку України можна підтримати та розвинути шляхом підтримування стабільності роботи підприємств та спрощення створення нових.

Ключові слова: алгоритм, підприємство, функціонування.

Список використаних джерел

1. Діяльність підприємств: веб-сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (Дата звернення: 30.11.2022)
2. Артем Кузьменко, Роман Рубаник Бізнес у воєнний час: як змінилося законодавство. Економічна правда. 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/03/28/684801/> (Дата звернення: 28.11.2022)
3. Особливості функціонування підприємств і звільнення в умовах воєнного стану-інфографіка: веб-сайт. URL: <https://www.donbasssos.org/zvilnennia-vijna-infographic/> (Дата звернення: 28.11.2022)
4. Тил працює-Україна воює: підтримка бізнесу в умовах воєнного стану: веб-сайт. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/razom/221573.html> (Дата звернення: 29.11.2022)
5. Державна реєстрація юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань в умовах воєнного стану. Східне міжрегіональне управління Міністерства юстиції (м. Харків). URL: <https://kharkivobljust.gov.ua/news/derzhavna-reiestratsiia-iurydychnykh-osib-fizychnykh-osib-pidpriyemstiv-ta-hromadskykh-formuvan-v-umovakh-voiennoho-stanu/> (Дата звернення: 30.11.2022)